

Na to reče Martin: „Pred kratkim si mi pa rekel, da bode predstojnik to delo oddal zidarju Loverku iz Mačkovca.“ — „Mislil sem sicer“, odvrne starešina, „da bode tako, ali — kakor vidiš — stvar se je obrnila drugače. Loverk je izdelal samo proračun, a kako ta stoji, zamoreš soditi po tem, kaj je mislil, da je napravil tako visokega. Ako prevzameš delo ti po onem proračunu, bodeš zaslužil denarja kakor listja. Vidiš, Martin, kako skrbim za te in za tvoje sirote.“

Zidar, ko je to slišal, bil je jako vesel, da dobi to delo ter se starešini srčno zahvali, kakor da bi se imel le njemu za vse to zahvaliti.

Jera, videč, kako starešina prebledeva od same jeze — in kako skriva za posmehom svojo togoto, ni bila prav nič vesela. Med tem odide starešina, pri odhodu pa še reče: „Čez jedno, ali dve uri pride semkaj gospod predstojnik“; na to pravi mala Milica, ki je stala zraven očeta, v svoji otroški prostosti: „To smo že vedeli sinoči.“

Starešino zbodejo te besede, vendar pa se dela, kakor bi jih ne bil slišal.

Jera se jako vznemiri, videč, kako Stiskač zalezuje Martina, da bi zasluženi denar pri zidanji znosil v njegovo gostilnico.

(Dalje prih.)

Listek.

(Spisal Fr. Črnagoj.)

Potres.

(Konec.)

Zena me je vendar pregovorila, da smo se na torek preselili v Tacenj na Urbanov skedenj, ki je bil nov, ličen in majhen, in tam smo ostali tri tedne. — Toda, predno smo se uredili, kako smo prenašali obleko, posteljno opravo in kuhinjsko orodje sem in tja — — prav kot mačka svoje mlade! — — Zajutrkovali, kosili in večerjali smo pri Ivanu, spali pa v skednji pri Urbanovih.

Vendar dolgo tako ni moglo biti. Sklenila sva z ženo, da pojde ona z otroci domov k starišem.

Bilo je teden dnij po prvem potresu, ko sem stopal po ljubljanskih ulicah; kar me nagovori prijatelj in ob jednom svak, Janko:

„Kaj pa tako zamišljen? — Te je jako streslo?“

„Precej me je, precej“, pravim mu in pripovedujem mu svojo težnjo. „Sedaj sem pa sklenil, da pošljem ženo in otroke k Čerinu; čakam le še odgovora od tasta.“

„Nesпамeten si, da čakaš še-le odgovora! Glej jaz sem bolj praktičen — — — še pisal mu nisem, ampak povezal sem nekaj žimnic in cunj, ženo in šestero otrok pa oddal vse skup včeraj na vlak, danes grem pa sam za njimi v Zagorje. Zdaj pa napravi ti jednako, pa bomo živeli vsi skupaj prav patrijarhalično pod jedno streho!“

Ostrmel sem nad toliko ročnostjo prijateljevo, pa uvidel tudi takoj, da bi bilo vendar preveč za Čerina, ako bi dobil dvoje družin na glavo.

In res, podal sem se z družino v Zagorje še-le 8. vel. travna, ko se mi je na višjem mestu obljubilo, da pojdem suplirat v Izlake, uro hoda od Zagorja.

Bili smo v Čerinovem stanovanji: 1.) Čerin-Čerinka z Malko, Milko in Karlom; 2.) Likar-Likarica z Minči, Anči, Julči, Jankom, Stankom in Bolčkom; 3.) Črnagoj-Črnagojka z Anico in Bolčkom; 4.) Likarjevimi v nameček je bila stara njihova teta in meni moja dekla Franica. Brez logaritmov zračunjeno daje to število 19 — — ne li?

O, ti ubogi, ubogi Čerin! Hudo je razdeval potres, trl in tlačil je ljudi, zavdajal jim skrbij, toda hujši od potresov je bil — — — potres v Čerinovem stanovanji! Vendar — — — srečno je prestal Čerin ta „babilon“, zdrav je ostal po duhu in telesu in — — — zdaj pač sme upati, da ga ne vkloni vsak vihar, ko je prestal najhujše!

Toda „Raum ist in der kleinsten Hütte“ — — da, prostora bi že še bilo, toda miru — — miru ne! To je bilo krika in vika, smeha in joka, kar brez programa!

Podnevi smo imeli predpisane ure, kedaj sme kdo biti v kuhinji, v sobi ali na vrtu. Zvečer pa so ženske razvlekle svoje „mehove“ in posedli, oziroma polegli smo slednji prostorček v sobah. Da se niso po noči nesreče dogajale, gorela nam je večna luč; pa še vkljub temu niso bili redki vzdihji, kakor: „Av — — to je moja noga!“ — — „Prismoda, kaj li misliš, da mi stopaš na trebuh!“ etc. etc.

Hudo pa je bilo, kadar so otroci trčili skupaj.

„Ata, ata — — Anči pa je rekla, da naj me Minči nabije, ker sem stopila Julči na nogo!“ — — kričala je prva, pa kričali so tudi že vsi drugi! Očetje smo kazali svojo avtoriteto, matere so vpile, otroci se drli — — nekateri radi prejetih udarcev, drugi radi kolegialitete.

Oj — — to je bil koncert, ko je vmes posegla še „teta Milka“ na glasovirji! „Teta Malka“ pa tudi ni bila tiho — — — mehkega srca je, pa se je ujedala nad nami, da smo tako neusmiljeni, da pretepavamo otroke! Na uho bodi povedano, da sta še obe teti „za oddat“ — — — pa obe zorni kot rožni cvet!

K jedi smo sedali navadno v dveh partijah: otroci v kuhinji, odrasli pa v sobi. In kake zaloge jedil so se v istem času kuhale! Tašča Čerinka si je morala naročiti loncev in skled — — večjih dimenzij! — — — O, to je bil potres, to!

Slednjič sem dobil dekret. Naložil sem v Šmartnem posteljo in zibel in je poslal v Podšentjur.

Slovesen je bil moj dohod v Izlake. Soboto opoldne se napotim v družbi Jankota in neke visoke osebe in spé, ki se najraje nazivlje „bodoča exelencia“, proti novemu domovanju. Sredi pota sta pešala moja spremljevalca. Tu nas dojde voznik, ki je vozil polovnjak vina. Janko ga je poznal še iz prejšnjih časov, zato je bil hitro zraven njega na vozu pred sodom. Exelencia si tudi ni kar nič pomišljaj in spretno je zajezdil sod okobal:

Kaj je preostajalo meni? — — Pač se mi je „čast“ upirala, da bi pripeljal na takem vozu novega učitelja v župnijo, toda ker je voznik švignil z bičem po konjih, skočil sem urno zadaj na soro, da so mi noge „svobodno bingljale“ — — — in tako sem se slovesno „fural“ v občino, v kateri mi je bilo — — — poslej delovati! Exelencia na sodu pa je vpil „živijo“ in mahal z rokami ter tako ljudi opozarjal, da se ne vozi kar tako — — kdor si bo di!

Nekaj mescev je že od tedaj. Tu v Izlakah žedim in dolg čas prodajam ter premišljam, kako je bilo ravno pred desetimi leti, ko sem čakal — mladostnega ognja poln — tu pri prijatelji na svoje prvo imenovanje učiteljem! Tu je bilo, ko sva pohajala z Jankom po gozdnih potih in sanjala mladostne sanje ter ukrenila marsikatero učeno! Tu je bilo, ko sem dobil list od sestre, da sem pozvan tja na Slemene!

Sedaj pa sanjam sam brez prijatelja, sanjam sanje preteklih dnij, ne prihodnjih! Pač tudi prihodnjih. Čakam zopet, skoraj ravno tako nestrpno, čakam imenovanja za — — — drugega učitelja, ne za nadučitelja! V toliko so se mi izpremenile misli od tedaj, da vem, da sme biti v našem stanu človek že zadovoljen, če dobi učno mesto kako drugo — a tudi le drugo — ki mu ugaja.

Tako mi je potres pretresel vse moje stanje, pognal me je med svet, da sem se moral ločiti od ljubih mi prijateljev in tovarišev!

„Šibe potresa — — reši nas, o Gospod!“

